

have Gavn deraf. Jeg gjorde ogsaa opmærksom paa, at der var kun 4 Sogne, der vilde faa en højere Procent, hvis Paaligningen skete paa de enkelte Sogne, nemlig Frelsers Kirke, Holmens Kirke, St. Johannes Kirke og Kristianskirken. Af disse ligger Holmens Kirke i en velhavende Bydel, derom er der ingen Tvivl. For de andres Vedkommende kan det nok siges, at vor Frelsers Kirke og Kristianskirken ligge i fattige Sogne, men saa glemmer den højtærede Kultusminister ganske, at hvis Paaligningen skulde ske paa de enkelte Sogne, vilde man aldrig have povet at foretage den paa disse Sogne. Det er netop Sagen. Hvis man skulde have paalignet Kristianskirkens Sogn 4 Gange det Beløb, der nu paalignes, vilde man være kommet til Staten med Anmodning om Bidrag til den monumentale Kirke. Man vilde ikke have paalignet hele det store Beløb, bl. a. ogsaa af den Grund, at hele Befolkningen paa Kristianshavn da havde rejst sig med en skarp Protest imod, at man lavede et Sogn af Kristianskirken i 1901. I 1886 mente man, at Kirken uden videre kunde nedlægges, i 1901 blev den genoprettet. Hvis Følgen deraf havde været, at man maatte paaligne en saa kolossal og meningsløs Skat paa dette Sogn, vilde der have lydt en skarp Protest, og Kirkemyndighederne vilde aldrig have povet det. Man vilde være bleven nødt til at gaa til Staten, og Staten har jo stadig stillet sig ret liberal til Restaurationen af monumentale Kirkebygninger, og det Parti, jeg tilhører, har heller ikke modsat sig det. Vi have ikke saa sjældent modsat os Tilskud til Opførelsen af ny Kirker, men vi have ikke modsat os, at Staten anvender Penge til Vedligeholdelse af gamle, monumentale Kirkebygninger, en saadan Kulturgerning have vi altid været villige til at gaa med til. Man vilde ikke have povet at paaligne disse Udgifter, og hvis disse to Kirker vare faldne bort, vilde Procenten i de enkelte Sogne være bleven meget lavere end 0,2 pCt. Jeg skal nævne nogle andre Sogne, som den foreslaaede Ligning vil skade i høj Grad, og det netop fattige Sogne. Helligkorskirken vilde, hvis Ligningen var bleven foretagen paa de enkelte Sogne, kun være kommen til at svare 0,18 pCt., St. Jakobskirken 0,3, Stefanskirken, der ligger i et overordenlig fattigt Sogn, kun 0,01 pCt. Det er altsaa en væsentlig Forhøjelse af Skatten for den ganske fattige Befolkning langt ude paa Nørrebro, naar man nu paaligner det over det hele, og disse ganske fattige Folk

skulde være med til at betale for de store, monumentale kristianshavnske Kirkers Vedligeholdelse.

Den højtærede Kultusminister kritiserede Borgerrepræsentationens Betænkning og sagde, at det var en daarlig Betænkning, den var ikke sagligt motiveret. Men saa vidt jeg hørte, paaviste han ikke et eneste Punkt, hvor denne Kritik var berettiget. Han sagde: Borgerrepræsentationen giver Kirkerne Anvisning paa at spise deres Kapital op, og det kan ikke lade sig gøre. Det er kun hist og her, der siges, at de have saa stor Formue — hvad der er bevist —, at de meget godt et Aar eller to kunne bruge deraf. Men der er ogsaa paavist andre Udveje. Der er paavist, at Økonomien har været daarlig, og at de godt kunde spare denne Udgift i alt Fald det Aar. Der er givet en hel Række saadanne Udveje. Nu var den højtærede Minister meget indigneret over den Tanke, at Kirkerne skulde spise deres Formue op. Men det er det, man tvinger Kjøbenhavns Kommune til. Kjøbenhavns Kommune maa gøre Laan efter Laan for at kunne klare sig. Den har stadig Underskud, som man fra Statsmagtens Side ikke vil give den Ret til paa retfærdig Maade at dække. Men naar der er Tale om Kirker, skulle de straks have, de maa ikke spise deres Kapital op — det, man tvinger Kjøbenhavns Kommune til at gøre. Dette svarede den højtærede Minister ikke paa. Jeg skal endvidere gøre opmærksom paa, at det, at man for et enkelt Aar til en Hovedstandsættelse tager af Formuen, er ikke det samme som at spise Formuen op. Betænkningen siger bl. a. om Holmens Kirke: „Denne Kirke har saa store Indtægter, at den med god Økonomi maa kunne ligesom tidligere henlægge et aarligt Overskud til at affholde de af og til tilbagevendende Reparationer“. Den har haft gode Tider, den har ligefrem sparet sig et Overskud op, og den har henlagt en Del af dette Overskud til sin Formue. Der var ingen, der havde tænkt sig, ikke en Gang selve Patronatet, at Holmens Kirke skulde være med til Ligningen, det kom alle ganske overraskende. Men saa kommer Skrivelsen fra Ministeriet, at nu maa Kirkerne nævne, hvad de ville have, og saa siger Patronatet naturligtvis: Død og Pine, vi maa ogsaa være med. Medens de tidligere Ligninger i Aarene 1888—96 foregik paa den Maade, at det var Kommunalbestyrelsen, der efter Andragende fra Kirkernes Patronater foretog Ligningen, er det nu desværre blevet saaledes, at det